

Op 't Swannestee presenteren leerlingen buiten, in twee minuten, een boek aan hun klasgenoten.

Speeddaten met boeken

Dat kinderen – zo ook in haar groep 7/8 – steeds minder lezen, gaat **Yvonne Klooster** aan het hart. 'Goede leesvaardigheid vergroot de kans op slagen in de volwassen wereld enorm. Superbelangrijk dat ze leren er plezier in te hebben.'

Zelf zat ze als kind op de Westermeerschool in Joure, waar ze later ook invalwerk deed. Meester Jan Kuipers is nog steeds een voorbeeld voor haar. 'Hij stond niet op een podium, hij pakte zijn gitaar en ging tussen ons in zitten. De sfeer was altijd ontspannen. Een groot goed.'

Aan het woord is Yvonne Klooster (48), leraar van groep 7/8 op obs 't Swannestee in het Friese Langweer. Ze heeft geen gitaar, ook niet nodig trouwens, haar open karakter is haar instrument om dichtbij te komen. Met een oprechte lach of aansporend compliment. Haar lessen zitten vol nuchtere grappen en opmerkingen. 'Harry, als je een bekertje sloop, maakt dat herrie. En het is zonde van het materiaal.'

Ze spreekt kinderen altijd even persoonlijk aan, bijvoorbeeld in de pauze, of als ze naar gym lopen. Zelf deelt ze ook veel met de klas over haar weekend, haar gezin en haar grote hobby: hond Sep, een boxer.

Op 't Swannestee, een echte dorpsschool met 99 leerlingen, is een goed pedagogisch

klimaat een voorwaarde om te kunnen leren. Met elkaar is afgesproken: het is hier leuk, veilig, prettig, streng en gezellig. Hoe je dat bereikt? Klooster: 'Veel samenwerken en praten met elkaar.'

Gevoelsthermometer

Als er gedoe is op het schoolplein, volgt een gesprek. Ook "thermometeren" bij binnenkomst helpt: met wasknijpers voorzien van naam geven kinderen hun gevoelstemperatuur aan op een stoplicht van smileys. Twee voelen zich zo fantastisch dat hun knijpers zelfs boven de groene smiley, op de klok, zijn beland. 'Ik heb er een foto van gemaakt en naar een van de

moeders geapt, omdat die ene knijper ook weleens onderaan bungelt.' Eén meisje voelt zich vandaag niet zo lekker. 'Het is op dit moment thuis niet zo leuk, dat weet ik van haar.'

Klooster kwam op 't Swannestee in 2004. Juf worden was helemaal geen droom. Maar toen de hbo-opleiding textiel haar te eenzijdig was en ze tijdens een stage op een middelbare school leerlingen mocht begeleiden, lonkte het onderwijs. Op haar 21^e stapte ze over naar de pabo. Ze werkte op scholen in Lelystad en Emmeloord, deed invalwerk bij Onderwijsgroep Primus en belandde uiteindelijk bij 't Swannestee, dat samenwerkt met De Bibliotheek op School (dBos). Dit initiatief helpt kinderen te stimuleren om meer te lezen en verstandiger om te gaan met internet, sociale media en games. Bovendien nam de dorpsschool, samen met twaalf andere scholen in Nederland, de afgelopen twee jaar deel aan het leesbevorderingstraject van Stichting Lezen.

Heuse leescultuur

Klooster is zelf een fervent lezer – 'op dit moment lees ik drie boeken tegelijk' – en is blij met de boost die het leesbevorderingstraject de school gaf. 'In het digitale tijdperk wordt niet zoveel gelezen, dat zagen we ook bij onze leerlingen. Zonde, want lezen vergroot je wereld. Het is goed voor je sociale interactie en inlevingsvermogen. En hoe meer je leest, hoe meer je snapt, leert en begrijpt. School is dé plek om dat uit te dragen.' Twee jaar na de start durft Klooster te spreken van een heuse leescultuur. De grote bibliotheek op zolder kreeg een gezicht; groep 7/8 heeft elke woensdag biebedienst en begeleidt kleuters bij het kiezen van een boek. Alle groepen starten elke dag met een kwartier stillezen in een zelf gekozen boek. Dat gebeurt in de klas, maar

'Er heerst bij ons nu een heuse leescultuur'

Yvonne Klooster: 'Hoe meer je leest, hoe meer je snapt en leert. School is dé plek om dat uit te dragen.'

Vandaag staat er speeddaten op het programma. Twaalf leerlingen presenteren in twee minuten een boek aan hun klasgenoten. Dit gebeurt buiten, twee aan twee. In ruim tien minuten krijgen de kinderen zonder boek een impressie van titels als *Sjakkie en de chocoladefabriek*, *De waanzinnige boomhut* en *De dikke bende van De Korenwolf*. De één doet dat bevolgen en vol overtuiging, de ander rustig en ingetogen.

Happy end

Binnen vraagt Klooster de leerlingen bij de klasgenoot te gaan staan met het mooiste boek. Mats mag vertellen waarom iedereen *De waanzinnige boomhut* móét lezen. Trots vertelt hij over de hoofdpersonen in het dikke boek met veel plaatjes en weinig tekst: 'Ze krijgen kinderen om op te passen en raken ze kwijt omdat ze naar gekke werelden gaan. Uiteindelijk vallen ze via een tornado op een onbewoond eiland.' De groep luistert ademloos. 'Mensen, welk genre is dit?' vraagt Klooster tussendoor. 'Fantasie,' roepen 26 kinderen in koor, waarop Mats besluit met: 'En toen liep alles goed af.' Klooster: 'Happy end dus, wat gaaf zeg. Wie wil hem ook lezen na deze fantastische boekenpromo?' Ze zeggen bewust geen 'bespreking', dat klinkt zo zwaar, verduidelijkt Klooster na afloop van de les. Kwart over twee. De school is uit. Woensdag staat duo-juf Anke weer voor de groep en vervult Klooster haar andere functie als locatieleider. Fulltime ambities in die richting zijn er niet. Ze zal altijd, al is het een dag per week, voor de klas willen staan. 'Kinderen de liefde voor boeken bijbrengen, zodat zij hun leven lang kunnen genieten van mooie verhalen. Is er iets mooiers?' ■

Lees meer afleveringen van *De Biotoop* en een artikel over *De Bibliotheek op School* van Kees Broekhof op didactiefonline.nl.

ook in de hal die werd omgedoopt tot le(e)splein met zitjes, vlaggen en boekentips. En ouders kunnen hier samen met hun jonge kind komen lezen, of ze lezen zelf de krant met een kop koffie. 'Goed voorbeeldgedrag van ouders en leraren doet goed volgen,' verklaart Klooster. Eyecatcher is de oranje themaboekenkast die elke maand door de leeswerkgroep van ouders wordt gevuld met boeken. Evenmin te missen is de Coca Cola-koelkast, de coole kast voor en door coole boys uit groep 5/6. Hier staan vooral dinoboeken, de serie *Leven van een loser* en Donald Duck-pockets: een poging om jongens eveneens enthousiast te krijgen, want uit de monitor van dBos bleek dat deze groep lager scoort op leesplezier. 'De kast heeft voor hen het duffe imago van lezen weggepoetst,' zegt Klooster trots. 'Jongens vinden lezen nu ook cool.'

